

Wewnętrzna polityka bezpieczeństwa

Akty prawne orężem w walce z falą wykroczeń, przestępczości i wypadków w szkołach w przykładzie Wielkiej Brytanii

„Naszym celem jest uwolnić firmy od ciężaru biurokracji, obaw przed poniesieniem nieuzasadnionych odszkodowań czy opłat prawnych. Oznacza to nade wszystko powrót do stosowania kryterium zdrowego rozsądku nie tylko w przypadku odszkodowań, ale codziennych decyzji”
(Young, 2010).

Wielka Brytania to europejski Nowy Jork, tygiel kulturowy łączący nacje całego świata, z dużym udziałem ekonomicznych uchodźców z najbiedniejszych krajów Azji oraz Europy wschodniej i centralnej. Jakie miejsce w tej skomplikowanej układance zajmują dziecko i edukacja?

Szkolnictwo brytyjskie wpasowane jest w sieć ściśle współpracujących instytucji, czerpie z wiedzy i doświadczenia specjalistów do spraw nauczania, zdrowia, pomocy społecznej, policji czy instytucji biznesowych. Dokłada się wszelkich starań, aby szkoły przygotowały człowieka funkcjonującego w realnym społeczeństwie, a nie mnożyły bezduszne sprawozdania i wyjaśnienia absurdalnych sytuacji, które wymagają refleksji, a nie ślepego podążania za literą prawa.

W związku z licznymi pozwami przeciwko nauczycielom i szkołom, Brytyjczycy coraz częściej zwracają uwagę na kwestię rozszerzenia uprawnień nauczycieli w zakresie opieki nad dziećmi i młodzieżą oraz apelują o zdroworozsądkowe podejście do oceny

sytuacji. W poniższym opracowaniu skupimy się na wybranych regulacjach prawnych wyznaczających podstawy do tworzenia wewnątrzszkolnych procedur w szkołach dla młodzieży w wieku 16–19 lat oraz próbach dyscyplinowania rodziców.

System edukacji

W Zjednoczonym Królestwie nie istnieje jeden centralny system: Anglia, Szkocja, Walia i Irlandia Północna wypracowały odrębne zasady, co oznacza funkcjonowanie w nich nieco innych typów placówek oraz odmienny system ich nadzorowania. Za edukację w Anglii odpowiadają dwie instytucje: DCSF – Ministerstwo ds. Dzieci, Szkolnictwa i Rodziny oraz BIS – Ministerstwo ds. Biznesu, Innowacji i Umiejętności, w Walii zaś jest to

Ministerstwo ds. Dzieci, Edukacji, Kształcenia Ustawicznego i Umiejętności (DCELLS). Dla potrzeb artykułu ograniczymy się do angielskich szkół dla młodzieży w wieku 16–19 lat, czyli odpowiedników polskich szkół ponadgimnazjalnych. W odróżnieniu od Polski, obowiązek szkolny w Wielkiej Brytanii dotyczy tylko młodzieży, która nie ukończyła 16. roku życia.

Obowiązek szkolny, typy szkół

Brytyjczycy utworzyli szereg instytucji i aktów prawnych, których działalność statutowa obejmuje m.in. zapisy o wspieraniu placówek szkolnych i wychowawczych. Szkoła otrzymuje więc przede wszystkim pomoc w formie regulacji zawartych w porozumieniach pomocy społecznej (Public Service ▶

Kluczowe dane o edukacji w Europie 2012

Polska wersja raportu *Key Data on Education in Europe 2012* – wydanej w lutym tego roku flagowej publikacji Sieci przedstawiającej najważniejsze zmiany w europejskich systemach edukacji w ostatniej dekadzie.

► Agreements – PSAs), opiekę ze strony Wydziału Edukacji (Department for Education), centrów szkoły i rodziny (Schools and Families DCSFs), Urzędu Spraw Wewnętrznych (Home Office) oraz Ministerstwa Zdrowia (Department of Health).

Polityka bezpieczeństwa w placówce

W 2012 r. Wydział Edukacji opublikował dokument zatytułowany *Health & Safety Advice on legal duties and powers for local authorities, school leaders, school staff and governing bodies (Porady w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa dla władz lokalnych, dyrektorów i pracowników szkół oraz organów zarządczych)*, w którym zaproponowano szereg działań mających na celu uproszczenie systemu – szczególnie legislacji – w zakresie bezpieczeństwa i ochrony uczniów. W rezultacie zweryfikowano obowiązujące prawo oraz ponownie wyjaśniono nauczycielom błędnie pojmowane lub sporne regulacje, wskazano także skuteczne instrumenty działania, co pozwoliło odciążyć grona pedagogiczne od przygotowywania zbędnej dokumentacji uzasadniającej wszelkie podejmowane kroki dotyczące sprawowania opieki nad młodzieżą.

W świetle dokumentu każdy pracodawca – również dyrektor szkoły – jest zobowiązany do opracowania *health and safety policy*,

czyli wewnętrznej polityki bezpieczeństwa opisanej na ujednoliconej dwustronicowej formacie. Do obowiązków pracodawcy należą m.in. troska o zdrowie i bezpieczeństwo pracowników oraz osób korzystających z usług placówki, współpraca z pracownikami w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, odpowiednie przeszkolenie kadry oraz zlecenie im zadań stosownie do predyspozycji i posiadanych kwalifikacji. Pracownicy natomiast zobowiązani są do informowania o każdej sytuacji stanowiącej zagrożenie, tak by możliwe było podjęcie natychmiastowych kroków. Narzucony urzędowo format wewnętrznego dokumentu obowiązującego we wszystkich szkołach zawiera informację o rodzaju działania, nazwisko odpowiedzialnej za nie osoby oraz formę realizacji wybraną przez daną placówkę. Jako przykładowe działania warto wymienić eksponowanie plakatów informujących o ochronie zdrowia i przestrzegających przed niebezpieczeństwem, konsultowanie się z pracownikami w sprawie warunków i bezpieczeństwa pracy, udzielanie rad i nadzorowanie zdrowia zawodowego. Druga strona dokumentu zawiera ocenę ryzyka w danym miejscu pracy, której dokonują wszyscy zatrudnieni. Warto zauważyć, że zapis nie przypomina skostniałych procedur, ale interpretuje obowiązujące prawo w kontekście danej szkoły czy fragmentu dokumentu.

Sprawowanie opieki nad dziećmi i młodzieżą

Ustawodawstwo angielskie zakłada, że nauczyciele oraz inny personel szkoły mają obowiązek sprawowania nad dzieckiem – w trakcie jego pobytu w szkole – takiej samej opieki jak prawni opiekunowie. Muszą oni więc posiadać wiedzę na ten temat. Decyzję o odpowiednim doskonaleniu podejmuje dyrektor szkoły, bazując na swoich obserwacjach. Warto dodać, że nie istnieje system obligatoryjnych szkoleń w tej dziedzinie.

Przeszukiwanie i konfiskata własności

W 2011 r. Department for Business Education & Skills, odpowiedzialny za różnego rodzaju szkoły ponadgimnazjalne, ukierunkowane na przygotowanie do podjęcia dalszej nauki lub wstępne kształcenie konkretnych kwalifikacji zawodowych, opublikował tekst *Screening, searching and confiscation* obejmujący wytyczne dotyczące sprawowania nadzoru i możliwości przeszukiwania uczniów oraz należących do nich biurek, szafek, toreb czy ubrań. Zezwala on nauczycielom na monitorowanie i przeszukiwanie uczniów (nie zawsze za ich zgodą) oraz konfiskowanie niedozwolonych przedmiotów. O ile istnieją realne przesłanki, że ktoś ukrywa jeden z niedozwolonych przedmiotów, zgoda nie jest wymagana, a przeszukiwanie dokonuje dyrektor lub upoważniona przez niego osoba. Na ►

Informacja o materiałach na temat przestrzegania zasad obowiązujących na sprawdzianach i egzaminach

Centralna Komisja Egzaminacyjna opracowała materiały dotyczące przestrzegania zasad obowiązujących na sprawdzianach (dla uczniów klasy VI szkoły podstawowej), egzaminie gimnazjalnym (dla uczniów klasy III gimnazjum) i egzaminie maturalnym (dla uczniów ostatniej programowo klasy szkoły ponadgimnazjalnej).

Dla każdej z określonych powyżej trzech grup odbiorców zostały przygotowane plakaty przedstawiające podstawowe zasady, które powinny być przestrzegane na sprawdzianach i egzaminach oraz propozycja scenariusza zajęć do wykorzystania podczas zajęć z wychowawcą.

[Więcej informacji](#)

▶ liście przedmiotów zabronionych znajdują się noże, broń, narkotyki i przedmioty pochodzące z kradzieży. Uczniowie, którzy nie ukończyli 18. roku życia, nie mogą posiadać także wyrobów tytoniowych, fajerków, materiałów pornograficznych i alkoholu.

Przeszukanie ucznia możliwe jest również w sytuacji, gdy zachodzi jedynie podejrzenie, że dana osoba posiada przedmioty, które mogły/mogą zostać wykorzystane do popełnienia zbrodni, zniszczenia mienia lub wyrządzenia krzywdy osobie trzeciej czy sobie. Rewizji dokonuje dyrektor lub uprawniony personel. W przypadku znalezienia wspomnianych własności, mogą one zostać skonfiskowane przez szkołę. Przeszukanie odbywa się według ogólnie ustalonych zasad, wśród których odnajdziemy obecność świadka (innego pracownika szkoły, tej samej płci) oraz brak konieczności zdejmowania odzieży noszonej bezpośrednio na ciele lub bieliznie.

Odstępstwem od tej reguły jest sytuacja zagrożenia zdrowia lub życia: osoba decydująca o konieczności przeszukania dokonuje racjonalnego osądu i może wezwać świadka przeciwnej płci lub zrezygnować z niego zupełnie. Z uwagi na towarzyszące takim sytuacjom niedomówienia, zaleca się jednak powoływanie świadków do każdej kontroli, co chroni szkołę i nauczyciela w razie

ewentualnych roszczeń ze strony rodziców i uczniów.

Bramki i wykrywacze metalu

W celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom i pracownikom, placówki edukacyjne mogą instalować bramki lub stosować przenośne detektory do wykrywania metalu oraz wykorzystywać je niezależnie od sytuacji i bez zgody przeszukiwanego. Do tego zadania również oddelegowuje się upoważnionych nauczycieli. Co ważne, *Health and safety legislation* nakłada na dyrektorów obowiązek sformułowania kodeksu bezpieczeństwa w taki sposób, by móc jednoznacznie eliminować przestrzeń na niedomówienia czy błędną interpretację zasad przez ucznia, np. w przypadku, gdy ten odmawia poddania się skanowaniu detektorem itd.

Przeszukanie w nietypowych okolicznościach

Mimo surowości, dokument *Health and safety legislation* pozostaje w zgodzie z Europejską Konwencją Praw Człowieka, zapewniającą poszanowanie własności również dzieciom, ponieważ wyznacza granice odpowiedzialności i stosowności wprowadzanych sankcji i regulacji. Uprawniony przez dyrektora pracownik może w uzasadnionych

przypadkach przeszukać ucznia za jego zgodą i nie wymaga się w tym przypadku zgody wyrażonej na piśmie. Popularną metodą jest prośba o opróżnienie kieszeni lub torby. Konsekwencje wyciągane w razie odnalezienia niedozwolonych przedmiotów powinny być zgodne z obowiązującym wewnętrznym kodeksem bezpieczeństwa. Osobą upoważnioną do dokonywania wymienionych wyżej czynności prewencyjnych może być pracownik pedagogiczny, któremu przysługuje jednak prawo odmowy sprawowania tej funkcji. Zadanie to wolno również zlecić ochronie, ale nie ma przyzwolenia na angażowanie osób spoza szkoły. Decyzja wymaga zatem głębszej refleksji ze strony dyrektora placówki, który bierze całkowitą odpowiedzialność za wybór odpowiedniej osoby oraz jej właściwe przeszkolenie.

W sytuacji, gdy konieczne jest przeszukanie bez zgody wychowanka szkoły, muszą zaistnieć realne przesłanki wskazujące na posiadanie przez niego niedozwolonych przedmiotów. Oceny sytuacji dokonuje upoważniona osoba, np. na podstawie informacji o możliwym zagrożeniu przekazanej przez innych uczniów lub stwierdzeniu podejrzanego zachowania. Na uwagę zasługuje fakt, że nie wyciąga się konsekwencji, gdy podejrzenie okaże się niesłuszne, czego obawiają się nauczyciele przed podjęciem szczególnie radykalnej interwencji. Z tego ▶

Chrońmy dane naszych uczniów i pracowników – konsultacje dla dyrektorów placówek oświatowych oraz nauczycieli

8 marca odbyły się otwarte konsultacje dla dyrektorów placówek oświatowych i zainteresowanych nauczycieli *Chrońmy dane naszych uczniów i pracowników* (w ramach projektu [GIODO](#) *Twoje dane – Twoja sprawa*). Spotkanie zostało zorganizowane z inicjatywy Kuratorium Oświaty w Warszawie i Ośrodka Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów.

W pierwszej części spotkania ogłoszono wykład *Obowiązki szkoły w związku z ochroną danych osobowych*. W dalszej kolejności, po wykładzie odbywały się indywidualne spotkania z dyżurującymi specjalistami, którzy udzielali wyjaśnień na pytania z zakresu ochrony danych osobowych.

Źródło

▶ względu prawo zezwala na weryfikację podejrzeń poprzez obejrzenie zapisu z kamery.

Wobec tego, czy nauczyciel stosujący nieco subiektywne kryterium oceny stopnia zagrożenia, który w rezultacie przeszukania skonfiskował jakieś przedmioty, może obawiać się oskarżenia ze strony rodziców lub pełnoletnich uczniów?

Jak już wspomniano, dyrekcja szkoły odpowiada za stworzenie klarownych procedur oraz właściwe przeszkolenie swoich pracowników. Jeśli działania podjęte w celu w zapewnienia bezpieczeństwa (konfiskata niebezpiecznych przedmiotów) pozostały w zgodzie z prawem, a uczeń lub rodzic postawi zarzut o nieuzasadnione skonfiskowanie czy zniszczenie mienia, nauczyciel w Wielkiej Brytanii otrzymuje ochronę prawną.

Kolejną kwestią sporną jest przeszukiwanie i konfiskata mienia bez zgody ucznia. Prawo brytyjskie mówi, że po przeszukaniu uczniów poniżej 18. roku życia i odebraniu im alkoholu, fajerwerków bądź wyrobów tytoniowych, szkoła może te własności przechowywać, zneutralizować lub wyrzucić (nadrzędną zasadą zawsze jest jednak dopilnowanie, by nie zwrócono ich osobie niepełnoletniej). Jeśli pochodzą one z kradzieży lub jest to broń, zatrzymane mienie przekazuje się policji.

Good reason, czyli wołanie o zdrowy rozsądek

Ciekawostką jest wprowadzenie terminu *good reason* (*dobry powód/dobre uzasadnienie*), który ma wyznaczać kierunek podejmowanych przez szkołę działań i dotyczy np. przekazywania skonfiskowanego mienia policji. Policja nie musi, a wręcz nie powinna być informowana o przypadkach kradzieży małowartościowych przedmiotów.

Jeszcze dalej idącą refleksją należy się wykazać przy odbieraniu urządzeń elektronicznych, ponieważ osobie przeszukującej przysługuje prawo przeglądania danych oraz ich zniszczenia, jeśli znajdzie ku temu *stosowny powód*, po wcześniejszym odrzuceniu konieczności zachowania sprzętu w celu przedstawienia go w sądzie jako dowodu w sprawie.

Czy działania te odbywają się bez wiedzy rodziców? By móc podejmować właściwie, natychmiastowe decyzje zapewniające bezpieczeństwo całej szkolnej społeczności, w sytuacji zajścia nie informuje się rodziców o podejmowanych krokach (dotyczy to osób, które nie ukończyły 18. roku życia). Niemniej jednak, choć prawo tego wyraźnie nie nakazuje, wiele szkół prowadzi wewnętrzny rejestr omawianych wyżej przypadków i informuje opiekunów o wszystkich zajściach.

CCTV – wielki brat w szkole

Podobnie jak w Polsce, brytyjskie szkoły koczują z prawa instalowania kamer w celu poprawy bezpieczeństwa oraz rejestrowania najbardziej niepokojących zjawisk. System kamer przemysłowych CCTV zdominował życie Brytyjczyków, którzy są obserwowani na ulicach, w sklepach, a nawet w szkołach. Coraz częściej używa się terminu *inwigilacja*, ponieważ badania wskazują, że na jedną szkołę przypadają średnio 24 kamery oraz jedna kamera na 38 uczniów. Społeczeństwo jest najbardziej oburzone faktem, że urządzenia te instalowane są również w toaletach i przebieralniach, powszechna jest więc gorąca dyskusja na temat poszanowania prawa do prywatności uczniów. W związku z tym, organizacja Big Brother Watch zaproponowała szkołom, aby te uzasadniły potrzebę instalowania systemów kamer przemysłowych, a nade wszystko, aby wyjaśniły, w jaki sposób wykorzystują i zabezpieczają dane z nagrań.

Głównym powodem ku temu jest fakt, że dyrektorzy podejmujący decyzję o wprowadzeniu CCTV muszą działać zgodnie z *The Data Protection Act*, czyli odpowiednikiem polskiej ustawy o ochronie danych osobowych. Ciekawym spostrzeżeniem na temat umieszczania kamer w łazienkach podzieliła się Sharon Holder, przedstawicielka związku zawodowego, która uważa, ▶

Zanim w szkole będzie źle...

Krystyna Ostrowska, Jan Tatarowicz (red.)
Warszawa: CMPP, 2004

Książka jest adresowana do szerokiego grona odbiorców – nauczycieli, studentów (pedagogiki, psychologii i in.), a także rodziców oraz tych wszystkich, którzy doceniają znaczenie szkoły w procesie wychowania dzieci i młodzieży i chcą ograniczyć w niej udział czynników ryzyka, a wzmocnić ochronę i wsparcie zarówno wobec uczniów jak i nauczycieli.

► że umieszczanie kamer w pomieszczeniach takich jak szkolne łazienki „stanowi niepokojący proceder” i należy się zastanowić nad problemami, jakie „szkoły próbują w ten sposób rozwiązać, ilu rodziców zgadza się na nagrywanie ich dzieci w tych miejscach oraz co dzieje się później z pozyskanym materiałem” (Korcowski, 2012).

Autorzy tego badania przyznają, że mimo skupienia się na skali zjawiska inwigilacji w szkołach, głównym celem raportu było podkreślenie braku rzeczywistej, publicznej dyskusji o sposobie regulacji kwestii stosowania kamer przemysłowych. Podkreślają, że wciąż nie ma miarodajnych badań naukowych, które dowodziłyby, że monitoring wizyjny wpływa na poprawę bezpieczeństwa publicznego. Dyskusja pozostaje otwarta, a dowodów na temat skuteczności monitoringu wizyjnego w zakresie zachowań społecznych brak.

Wsparcie oraz konsekwencje prawne wobec rodziców

Brytyjskie szkoły i władze lokalne są żywo zatroskane poziomem bezpieczeństwa w szkołach, ale nikt nie obarcza odpowiedzialnością jedynie nauczycieli. Władze dostrzegają wiele kontekstów obecnej sytuacji, na którą składają się rozluźnienie obyczajów, wieloletni proces ograniczania praw na-

uczycielom oraz niewłaściwie sprawowana opieka nad dziećmi. Kolejnym krokiem ku jej poprawie jest utworzenie stanowiska eksperta ds. zachowania (*Expert Adviser on Behaviour*) i powierzenie tej funkcji osobie odnoszącej sukcesy na tym polu. Funkcję tę pełni obecnie Ch. Taylor, który w swojej karierze pracował w wielu szkołach postrzeganych jako trudne. Przykładowe problemy pojawiające się w angielskich szkołach obejmują:

- zawieszenie w prawach ucznia z powodu dręczenia i napaści (ok. 1000 osób dziennie);
- uciążliwe zachowanie/przeszkadzanie podczas lekcji będące przyczyną jednej trzeciej usunięć uczniów ze szkoły średniej;
- ataki na personel skutkujące poważnymi obrażeniami wymagającymi hospitalizacji;
- fałszywe oskarżenia wobec jednej czwartej pracowników szkoły postawione przez uczniów; jedna szóstka z nich spotkała się z oskarżeniami ze strony rodziny uczniów;
- prowokowanie opuszczenia pracowni przez nauczyciela, co deklarują dwie trzecie nauczycieli.

Zweryfikowane prawo ustala nowe zakresy obowiązków dla organów prowadzących, dyrektorów i nauczycieli, a w perspektywie długofalowej ma pozwolić na odbudowanie autorytetu kadry pedagogicznej, rozszerzyć

repertuar dowolnych działań, odnosić się do wypaczonej zasady unikania kontaktów fizycznych, która nie ma uzasadnienia np. podczas wypadku lub zajęć gry na instrumencie muzycznym.

Oczywistym i ważnym orężem w walce z niewłaściwymi zachowaniami jest pozostawanie w bliskim kontakcie z rodzicami potrzebującymi wsparcia. System angielski pozwala na:

- doraźne kontakty z rodziców z opiekunami przypominającymi naszych kuratorów (YOT – *youth offending team* – wydział ds. przestępczości nieletnich);
- dobrowolne zawarcie kontaktu z opiekunem, gdy niesformalizowana współpraca nie przynosi pożądanych efektów (patrz formularze kontraktu). Asystent YOT podejmuje decyzję o zawarciu kontraktu z rodzicami, gdy istnieją przesłanki, że dziecko może zaangażować się w działalność przestępczą lub antyspołeczną. Wsparcie w wychowaniu otrzymują rodzice, nawet jeśli dziecko nie angażuje się w dane działania;
- opiekę i nadzór pracownika YOT – gdy rodzice nie chcą dobrowolnie korzystać z pomocy, przez co ich działania zostają sklasyfikowane jako aspołeczne. Nadzór sądowy dla dziecka lub rodzica wykorzystywany jest po wyczerpaniu dobrowolnych metod współpracy i może dotyczyć takich ►

Formularze kontraktu z rodzicami –
materiały do pobrania

- [wersja angielska](#)
- [wersja polska](#)

- ▶ wykroczeń jak nadużycia seksualne czy popełnienie drobnych czynów karalnych.

Doświadczenia brytyjskie w zróżnicowanych pod każdym względem szkoł średnich pokazują, że najważniejsze jest zbudowanie klarownego, transparentnego systemu,

upowszechnionego dla wszystkich zainteresowanych stron. By móc stosować kryterium zdrowego rozsądku, należy skrupulatnie rozważyć możliwe sytuacje i ich konsekwencje. Warto w tej kwestii postawić szkoły na równi z innymi miejscami pracy, jak w przypadku brytyjskiej legislacji, ponieważ bezpieczeń-

stwo pozostaje ważne w każdym sektorze, z drugiej zaś strony zadbać o świadome edukowanie nauczycieli na tym polu. Tylko czy przy tych założeniach mamy szansę walczyć z biurokracją?

Wioletta Różycka-Śpionek

Bibliografia

Big Brother Watch, (2012), *Class of 1984 The extent of CCTV in secondary schools and academies* (dostęp dn. 14.03.2013). | Eurydice, (2009), *Systemy edukacji w Europie – stan obecny i planowane reformy* (dostęp dn. 14.03.2013). | Department for Education, (2012), *Health and safety: Advice on legal duties and powers, For local authorities, school leaders, school staff and governing bodies* (dostęp dn. 14.03.2013). | Department for Education, (2012), *Screening, searching and confiscation: Advice for head teachers, staff and governing bodies* (dostęp dn. 14.03.2013). | Korczowski Ł., (2012), *Szukający obraz inwigilacji w brytyjskich szkołach* (dostęp dn. 14.03.2013). | Young D., (2010), *Common Sense, Common Safety*, Londyn: HMGovernment.

Pomoc przedmedyczna w nagłych wypadkach z udziałem dzieci

Bożena Virághalmi, Paweł Mikłaszewicz
Gdańsk: ODDK, 2013

Każdego dnia możemy spotkać się z sytuacją zagrożającą ludzkiemu życiu bądź zdrowiu. Nie możemy być wtedy bierni i niezdecydowani. Naszym obowiązkiem jest udzielenie pierwszej pomocy. Jeżeli sprawnie ją przeprowadzimy, zwiększymy szansę na szybszy powrót do zdrowia, a niekiedy nawet uratowanie życia poszkodowanemu.

techniki udzielania pierwszej pomocy dzieciom, z wyszczególnieniem różnic w ratowaniu dzieci poniżej 1. roku życia. Dowiesz się z niego, jak postąpić, gdy dziecko straci przytomność, gdy przestanie oddychać, czyli jak należy przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową, a także co i jak zrobić w przypadku nagłego zagrożenia życia.

Film *Pomoc przedmedyczna w nagłych wypadkach z udziałem dzieci* prezentuje skuteczne i bezpieczne

Książka zawiera scenariusze najczęściej zdarzających się wypadków, opis procedur, według

Źródło

Wioletta Różycka-Śpionek

Absolwentka filologii angielskiej Uniwersytetu Łódzkiego (specjalizacja nauczanie i tłumaczenia). Od 12 lat uczy języka angielskiego w Gimnazjum nr 2 i Szkole Podstawowej nr 13 w Pabianicach. Od 2010 r. pełni funkcję doradcy metodycznego przy Powiatowym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli i Doradztwa Metodycznego w Pabianicach.

W 2011 r. weszła do zespołu eksperckiego w ramach prac nad zmianami do rozporządzenia o nowym nadzorze pedagogicznym.

Od 2012 r. pełni funkcję mentora i moderatora w programie CEO „Wdrażanie podstawy programowej kształcenia ogólnego w przedszkolach i szkołach” – udziela wsparcia grupom nauczycieli ze szkół realizujących program „Cyfrowa Szkoła”.

Koordynuje pracę zespołów przygotowujących konkursy językowe, w swoim gimnazjum zainicjowała obchody Europejskiego Dnia Języków, świętowanego jako międzyszkolny festyn kulturowy. Prowadzi wymianę z holenderską szkołą Clusius College. W pracy z młodzieżą często wprowadza innowacje (wykorzystanie kart typu Web Quest, tablicy interaktywnej czy filmu).

Pasjonatka nauki języków obcych (posługuje się także niemieckim, obecnie doskonali znajomość hiszpańskiego i holenderskiego).

Rodzaj ryzyka	Kto/w jaki sposób może zostać uszkodzony?	Jakie działania są podejmowane obecnie?	Czy konieczne są inne działania, aby ograniczyć ryzyko?	Kto podejmuje działania?	Kiedy podejmowane się działania?	Termin realizacji
Pośliznięcia i potknięcia	Personel i goście mogą doznać kontuzji w efekcie pośliznięcia się i potknięcia o rozrzucone przedmioty.	Dbanie o ogólny porządek. Wszystkie miejsca są właściwie oświetlone, również schody. Na bieżąco usuwane są przewody, kable. Pracownicy dbają o porządek swojego stanowiska pracy, np. brak pustych kartonów w przejściach.	Utrzymanie porządku w kuchni i jej pobliżu.	Wszyscy pracownicy, monitoring ze strony koordynatora.	01/10/2010	01/10/2010

Tabela 1. Fragment wewnętrznej dokumentu dotyczącej polityki bezpieczeństwa